

GRADUL DE OCUPARE A FORȚEI DE MUNCĂ DIN AGRICULTURA JUDEȚULUI SUCEAVA ÎN ANUL 2002

Simona PETRARIU

Cuvinte cheie: agricultură, forță de muncă, situație actuală

Key words: agriculture, work force, present situation

The degree of occupation of the work force in the agriculture of Suceava County. The agriculture of Suceava county has recorded a series of transformations regarding the work force determined the local peculiarities of each village. The decrease in the number of the active population in agriculture, phenomenon characteristic to the entire country is caused, on the one hand by the oldness degree of the rural population and, on the other hand, by the lack of technical means to facilitate the peasants' work.

Ramură a economiei cu implicații deosebite în societatea contemporană, direct influențată de factorii sociali, istorici, politici și nu numai, agricultura reușește să angreneze un număr mai mare sau mai mic de populație, în funcție de gradul de tehnicitate generat de nivelul de dezvoltare al țării respective. Populația ocupată în agricultură interesează ca *forță de producție*, care prin munca depusă obține o anumită producție agricolă, dar și ca *factor de presiune* asupra agriculturii, în condițiile creșterii numerice a populației care generează o cerere tot mai mare de produse agricole.

Ca una din cele mai vechi ramuri economice, agricultura ocupă și în prezent o poziție importantă în economia județului Suceava, alături de silvicultură, exploatarea forestieră și piscicultură. Ea furnizează produse agroalimentare pentru hrana populației, cât și materie primă pentru unele ramuri ale industriei.

Dacă multă vreme s-a practicat o agricultură de subzistență, pentru consumul propriu al fiecărei gospodării, în prezent, cererea tot mai mare de produse agricole pe care o lansează piețele orașelor, generează un interes sporit al producătorului agricol de a crește cantitățile de produse solicitate. Județul Suceava, cu o suprafață de 855 350 ha, în anul 2002, avea o suprafață agricolă de 353 502 ha (41,3 %). Din această suprafață agricolă, cele 90 de comune ale județului dețineau 327 494 ha, restul aparținând celor 8 orașe.

În 1992 față de 1977 numărul populației rurale a scăzut simțitor în toate cele opt provincii istorice ale României. Dacă anul 1977 însemna pentru întreaga Moldovă o populație rurală de 2 956 000 persoane, în 1992 datele statistice evidențiau doar 2 631 000 persoane. Acest declin numeric se reliefează și la microscară, la nivel de județ și chiar la nivel de comună. În anul 2002, populația activă din cele 90 de comune ale județului însuma 197 106 persoane, din care activi în agricultură erau 130 106 persoane (65,7 %). În cea mai mare parte a comunelor județului, și anume în 43 dintre ele (tab. 1), populația activă în agricultură raportată la 100 ha teren agricol se situa în intervalul 27 – 59,9 persoane. În acest interval numeric se situează comune poziționate în mare parte în arealul estic și central al județului, unde suprafețele agricole dețin ponderi importante în structura fondului funciar (fig. 1). De asemenea, trebuie specificat că în această parte central-estică a județului relieful de podiș favorizează o gamă variată de activități agricole. Partea vestică a județului, aparținând spațiului montan, oferă facilități creșterii animalelor, activităților silvice și exploatarea forestieră.

Prima poziție, cu peste 60 persoane active/100 hectare o ocupau 22 de comune, dintre care menționăm: Bogdănești, Straja, Slatina, Bilca cu peste 80 persoane la 100 ha agricol. Cei mai puțini activi în agricultură se înregistrau în două comune – Șcheia cu 4,73 persoane și Crucea cu 6,25. În primul caz explicația este legată de poziția comunei Șcheia în vecinătatea

oraşului Suceava, fapt cu repercursiuni ample în structura ocupaţională a populaţiei. În cazul comunei Crucea este vorba de faptul că foarte mult timp, o parte importantă a populaţiei masculine a fost angrenată în domeniul extractiv al zăcămintelor cuprifere şi de uraniu. Restructurarea acestui domeniu a făcut ca mare parte din forţa de muncă masculină, disponibilizată, să migreze temporar pentru muncă în străinătate, fenomen ce caracterizează destul de multe aşezări rurale la nivelul întregii ţări.

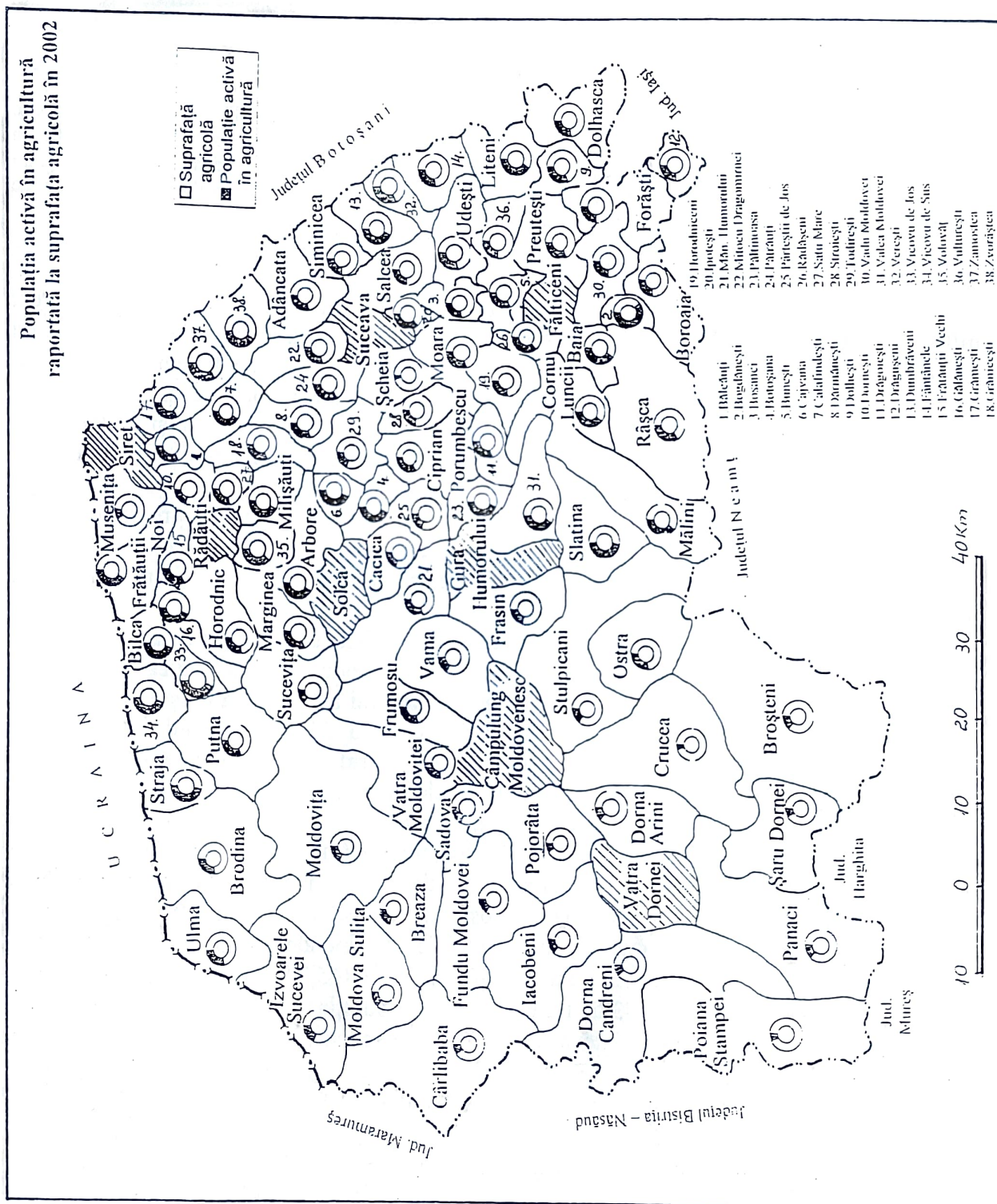

Fig.1. Populaţia activă în agricultură raportată la suprafaţa agricolă în 2002

Comunele din partea vestică a judeţului, din arealul montan, au în structura suprafeţei agricole o pondere importantă de teren ocupată cu păşuni şi fâneţe. În această situaţie este

explicabil numărul mic al activilor din agricultura acestor comune (Cârlibaba, Poiana Stampei, Pojorâta, Dorna Candreni, Fundu Moldovei, Moldova Sulița, Panaci, Șaru Dornei ș.a.).

O altă cauză a numărului mic al activilor din agricultura județului o reprezintă funcțiile agro - industriale pe care le îndeplinesc unele comune cum ar fi: Baia, Cornu Luncii, Dornești, Dolhasca, Marginea, Verești, care fac ca o parte din populația activă să fie angrenată în mica industrie locală. Resursele forestiere au facilitat apariția unei mici industrii de prelucrare primară a lemnului în fabrici de cherestea la Marginea, Cornu Luncii, Cacica, Vicovu de Jos. Comunele Dornești, Cornu Luncii și Verești posedă unități de prelucrare primară a inului și cânepii, necesare filaturilor din Fălticeni și Pașcani. Relansarea recentă a industriei inului și cânepii atât pe piața internă cât și pe cea externă, oferă șanse de locuri de muncă pentru populația localităților rurale care au un astfel de profil.

Disponibilizările treptate și continue de forță de muncă din industria celor opt orașe ale județului au determinat o scădere drastică a veniturilor populației, generând așa-numita „migrație de subzistență”. Dintre cei disponibilizați sau aflați în pragul pensionării ori deja pensionați, numeroase au fost cazurile alegerii strategiei întoarcerii la sat, știut fiind că acolo mijloacele de subzistență sunt ceva mai ieftine. O a doua problemă a constituit-o faptul că munca în agricultură nu necesită o specializare profesională deosebită, și se poate desfășura până la vârste mai înaintate comparativ cu alte activități.

Această pondere ridicată de ocupare a populației în agricultură este un rezultat firesc al accentuatului proces de îmbătrânire demografică și de feminizare pe care-l înregistrează întreaga populație a României, nu doar populația județului.

Prăbușirea investițiilor din toate ramurile economice (din agricultură cu precădere) și reducerea veniturilor populației, în special a celei rurale, face ca evoluția acestei ramuri a economiei să fie sinuoasă.

Perioada de timp în care ponderea populației active în agricultură se va menține foarte mare (peste 60 % la nivelul județului și peste 40 % la nivelul țării) va depinde de modelul de agricultură ce se va creiona în România, de nivelul de extindere a mecanizării lucrărilor agricole, dar și de investițiile ce se vor face.

Tabel nr. 1 Populația activă în agricultură raportată la suprafața agricolă în 2002

Nr. crt	Comune	Total suprafață agricolă (ha)	Pop. activă în agricultură	Populație activă în agricultură /100 ha teren agricol				
				Sub 7	7-12,9	13-26,9	27-59,9	> 60
1	Adâncata	4872	2095				43	
2	Arbore	4527	3186					70,37
3	Baia	3236	2240					69,22
4	Bălcăuți	2890	1321				45,70	
5	Bilca	1847	1489					80,61
6	Bogdănești	2010	3380					168,1
7	Boroaia	3842	1256				32,69	
8	Bosanci	4603	1662				36,10	
9	Botoșana	2752	2051					74,52
10	Breaza	3490	876			25,10		
11	Brodina	3287	1231				37,45	
12	Broșteni	6011	1047			17,41		
13	Bunești	2319	1069				46,09	
14	Cacica	3067	829				27,02	
15	Cajvana	2201	1685					76,55
16	Calafindești	4268	3071					71,95

18	Cărlibaba	4940	551		11,15			
19	Cornu Luncii	4798	3000					62,52
20	Crucea	3020	189	6,25				
21	Dărmănești	3575	1539				43,04	
22	Dolhasca	4900	1760				35,91	
23	Dolhești	2067	960				46,44	
24	Dorna Arini	4144	600			14,47		
25	Dorna Candreni	9426	1141		12,1			
26	Dornești	2723	710			26,07		
27	Drăgoiești	4501	1949				43,30	
28	Drăgușeni	2445	825				33,74	
29	Dumbrăveni	4205	3000					71,34
30	Fântânele	3482	1300				37,33	
31	Forăști	4494	1439				32,02	
32	Frasin	3062	789			25,76		
33	Frătăuții Noi	4152	2897					69,77
34	Frătăuții Vechi	3143	1449				46,1	
35	Frumosu	2578	1090				42,28	
36	Fundu Moldovei	6373	1300			20,39		
37	Gălănești	2719	2049					75,35
38	Grămești	2616	1277				48,81	
39	Grănicești	3924	1780				45,36	
40	Horodnic	5115	2006				39,21	
41	Horodniceni	5227	1836				35,12	
42	Iacobeni	4492	788			17,54		
43	Ipotești	1726	990				57,35	
44	Izvoarele Sucevei	3078	744			24,17		
45	Liteni	5018	3479					69,33
46	Marginea	2493	1236				49,54	
47	Mălini	4176	2720					65,13
48	Măn. Humorului	2111	887				42,01	
49	Milișăuți	4403	3380					76,7
50	Mitocu Dragomirnei	2334	914				39,16	
51	Moara	3401	1510				44,39	
52	Moldova Sulița	5620	1068			19		
53	Moldovița	4454	1015			22,78		
54	Mușenița	3796	451		11,88			
55	Ostra	1190	461				38,73	
56	Panaci	5143	834			16,21		
57	Păltinoasa	1731	1300					75,1
58	Pătrăuți	1628	782				48,03	
59	Pârteștii de Jos	1770	427			24,12		
60	Poiana Stampeii	4568	360		7,88			
61	Pojorâta	2859	284		9,93			

62	Preutești	5545	2500				45,09	
63	Putna	1249	567				45,39	
64	Rădășeni	3338	1901				56,95	
65	Râșca	2424	1182				48,76	
66	Sadova	2286	501			21,91		
67	Salcea	4426	1404				31,72	
68	Satu Mare	1931	751				38,89	
69	Siminicea	2807	904				32,2	
70	Slatina	3518	2960					84,13
71	Straja	1490	1297					87,04
72	Stroiști	2861	883				30,86	
73	Stulpicani	4858	952			19,59		
74	Sucevița	1217	219			17,99		
75	Șaru Dornei	10145	1015		10			
76	Șcheia	4626	219	4,73				
77	Todirești	4271	1063			24,88		
78	Udești	5275	1810				34,31	
79	Ulma	2279	851				37,34	
80	Vadu Moldovei	6390	2170				33,95	
81	Valea Moldovei	2122	1385					65,26
82	Vama	3649	776			21,26		
83	Vatra Moldoviței	3823	1341				35,07	
84	Verești	3220	1460				45,31	
85	Vicovu de Jos	2151	1581					73,5
86	Vicovu de Sus	3190	2484					77,86
87	Volovăț	2942	1777					60,40
88	Vulturești	3034	1246				41,06	
89	Zamostea	2425	1211				49,93	
90	Zvorâștea	4661	3060					65,65
	TOTAL	327 494	130 106					

* Datele statistice au fost obținute de la Direcția Agricolă Suceava

În concluzie, agricultura va rămâne ocupație de bază pentru o mare parte a forței de muncă din așezările rurale ale județului Suceava. Această pondere de 60% a populației ocupate în agricultura județului, față de numai 40% la nivelul țării, va rămâne încă o bună perioadă de timp.

BIBLIOGRAFIE

- Mihăescu, Constanța (2002), *Populație. Ocupare. Trecut. Present. Viitor*, Edit. Economică, București.
- * * * (1984), *Geografia României, II, Geografia umană și economică*, Edit. Academiei Române, București.